

3. Warschauer M. Technology and Writing. In "International Handbook of English Language Teaching". Boston, MA, 2007. P. 907–917.
DOI: https://doi.org/10.1007/978-0-387-46301-8_60

Комзюк С.А.

*здобувач першого рівня вищої освіти,
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

Термін “технологія” веде своє походження від грецького слова “techne”, яке тлумачиться як мистецтво, кмітливість чи навик. Технології включають проведення специфічних процедур та дій, котрі змінюють якість, об’єм, структуру або властивості різних об’єктів чи матеріалів. Згідно із Законом України “Про Національну програму інформатизації”, прийнятим 4 лютого 1998 року, інформаційна технологія визначається як цілеспрямований процес використання комп’ютерної техніки для швидкого оброблення та відшукування даних, а також забезпечення доступу до інформації, незалежно від її розташування [6].

Національний стандарт України ДСТУ 5034:2008 представляє інформаційні технології як сукупність методів, процедур та технічних засобів, задіяних у технологічних операціях з інформацією. Згідно з ДСТУ 2226-93, інформаційна технологія виступає як процес обробки інформації, результатом якого є отримання нових знань або оброблених даних.

Стандарт ДСТУ 2481-94 вводить поняття “інтелектуальної інформаційної технології” що включає збір, зберігання, обробку та використання знань, отриманих через досвід і освіту [7].

ДСТУ 7448:2013 описує інформаційно-комунікаційну технологію як інструмент для підвищення ефективності праці у бібліотечній сфері, інтегруючи методики та технічні засоби в єдиний процес, який фасилітує обробку інформації [1].

За даними ЮНЕСКО, комплекс інформаційних та комунікаційних технологій охоплює розмаїття технологій та ресурсів, що використовуються для комунікації та обміну інформацією [10].

Сучасна освіта активно інтегрує інформаційні технології в різноманітні напрями, забезпечуючи багатогранний підхід до навчання, що значно підвищує ефективність та доступність освітнього процесу, відкриваючи нові можливості для учнів, студентів та викладачів. Завдяки стрімкому розвитку цифрових технологій, освіта трансформується, стаючи більш інтерактивною, гнучкою та індивідуалізованою, що сприяє кращому засвоєнню знань, підвищенню мотивації учнів та їх адаптації до вимог сучасного світу.

Першим і одним із найбільш розповсюджених напрямів є інтерактивне навчання, яке залучає учнів до активної участі у вивченні матеріалу. Як зазначає К.Л. Бугайчук, використання інтерактивних дошок, мультимедійних презентацій, відеоматеріалів, віртуальних лабораторій та освітніх платформ допомагає

візуалізувати складні поняття, роблячи навчання більш цікавим і зрозумілим. Наприклад, інтерактивні дошки в класах дозволяють демонструвати презентації, зображення, відео та виконувати інтерактивні завдання, що підсилює ефект присутності та залученість учнів. Віртуальні лабораторії дають можливість студентам проводити експерименти в безпечному середовищі, досліджуючи хімічні реакції, фізичні явища, біологічні процеси та взаємодії між різними елементами, отримуючи миттєвий зворотний зв'язок без ризику для здоров'я [4, с. 39–43].

Другий важливий напрям – дистанційне навчання, яке дозволяє організовувати освітній процес у віддаленому режимі. Л.М. Близнюк та А.Д. Трушковська наголошують, що завдяки онлайн-платформам (Zoom, GoogleMeet, Microsoft Teams), електронній пошті та хмарним сервісам, вчителі та студенти можуть підтримувати постійну комунікацію та обмінюватися матеріалами незалежно від місця перебування [3, с. 150–154; 2, с. 102–105; 9, с. 150–154]. Під час пандемії дистанційне навчання стало не лише основним способом надання освіти, але й нині воно залишається важливим інструментом, особливо для освіти дорослих, професійної перепідготовки або коли учні не можуть бути присутніми у класі з об'єктивних причин. Цей підхід робить освітній процес більш гнучким та доступним, дозволяючи учням з усього світу отримувати якісну освіту без фізичної присутності.

Третій напрям, що набуває все більшої значущості, – індивідуалізація навчання за допомогою інформаційних технологій. Використання адаптивних освітніх програм та персоналізованих платформ, таких як KhanAcademy чи Coursera, дає змогу кожному учню навчатися у власному темпі, враховуючи свій рівень підготовки та індивідуальні особливості. О.М. Топузова підкреслює, що це особливо корисно для учнів, які потребують додаткового часу для засвоєння матеріалу, або для обдарованих учнів, які можуть вивчати додаткові теми чи працювати наперед [8, с. 100]. Викладачі можуть моніторити успішність кожного учня, отримувати звіти про прогрес та коригувати навчальний процес відповідно до потреб учнів, що робить навчання більш ефективним і результативним.

Четвертий ключовий напрям – організація спільної роботи учнів та розвиток їх комунікативних навичок за допомогою цифрових технологій [5, с. 64]. Групові проекти та командні завдання, виконувані через онлайн-інструменти, розвивають навички співпраці, критичного мислення та вміння висловлювати власну думку. Платформи на кшталт GoogleDocs, Miro, Trello дозволяють учням спільно працювати над проектами в режимі реального часу, обмінюватися ідеями, коментувати роботи інших та розподіляти обов'язки. Це не лише сприяє розвитку соціальних навичок, але й готує учнів до майбутньої професійної діяльності, де вміння працювати в команді є важливим.

П'ятий напрям використання інформаційних технологій в освіті – оцінювання та моніторинг навчальних досягнень учнів. Застосування електронних платформ для тестування, електронних журналів та систем зворотного зв'язку дозволяє вчителям швидко отримувати результати, відстежувати прогрес кожного учня та надавати рекомендації для покращення [5, с. 68]. Платформи, такі як Moodle або GoogleClassroom, не лише

організують навчальний процес, але й забезпечують проведення тестів та збір статистики результатів, що допомагає викладачам краще розуміти слабкі сторони учнів і спрямовувати зусилля на їх подолання.

Шостий напрям полягає у створенні авторських методичних матеріалів, що дозволяють вчителям розробляти власні освітні продукти для використання в навчальному процесі.

Підсумовуючи, впровадження інформаційних технологій у сучасну освіту підвищує ефективність та зручність навчання, сприяє доступу до знань, формує навички самостійності, розвиває творчість та вміння працювати в команді. Цифрові технології розширюють можливості освітнього процесу, роблять його більш гнучким і адаптивним до індивідуальних потреб, надаючи учням інструменти для успішної інтеграції у цифровий світ майбутнього.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять (ДСТУ 7448:2013). Мінекономрозвитку України,
<https://lib.nure.ua/storage/app/media/nmbk/doc/dstu.pdf>(дата звернення: 11.11.2024)
2. Близнюк Л.М., Козак А.В., Шостак У.В. Вивчення іноземної мови в часи пандемії: криза чи шанс. Інноваційна педагогіка, 2021. № 38. С. 102–105.
3. Близнюк Л.М., Трушковська А.Д. Традиційний та дигітальний підходи до вивчення німецької лексики: методи та особливості. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 2022. № 82. С. 150–154. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20746/1/26.pdf>(дата звернення: 11.11.2024)
4. Бугайчук К.Л. Гейміфікація у навчанні: сутність, переваги, недоліки. Дистанційна освіта України 2015 : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. м. Харків, 19–20 листопада 2015 р. Харків: ХАДІ, 2015. С. 39–43.
5. Інформаційні технології в сучасній системі освіти: моногр. Кривий Ріг : Вид. Р.А. Козлов, 2019. 122 с.
6. Про Національну програму інформатизації, Закон України № 74/98-ВР (2022) (Україна). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-vr#Text>(дата звернення: 11.11.2024)
7. Системи оброблення інформації. Інтелектуальні інформаційні технології. Терміни та визначення (ДСТУ 2481-94).
http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=79130(дата звернення: 11.11.2024)
8. Топузова О.М. Дистанційне навчання в умовах карантину: досвід та перспективи. Аналітико-методичні матеріали. Київ: Педагогічна думка, 2021. 192 с.
9. Трушковська А.Д., Близнюк Л.М. Основи роботи з лексикою на уроках німецької мови: традиційний та дигітальний підходи. Сучасні тенденції розвитку лінгвістики та лінгводидактики: матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., м. Рівне, 11 трав. 2022 р. Рівне, 2022. С. 150–154.
10. UNESCO Institute for Statistics. Guide to Measuring Information and Communication Technologies (ICT) in Education.
<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/guide-to-measuring-information->

[andcommunication-technologies-ict-in-education-en_0.pdf](#)(дата звернення: 11.11.2024)

Корецька Л.В.

*здобувач другого рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Бабій Л.Б.*

ВПЛИВ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА РОЗВИТОК РЕЦЕПТИВНИХ НАВИЧОК УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У сучасному світі, який характеризується глобалізацією та інтеграційними процесами, міжкультурна комунікація відіграє важливу роль у навчанні іноземних мов. Особливо це стосується вивчення англійської мови, яка є міжнародною мовою спілкування. Розвиток рецептивних навичок, зокрема читання та аудіювання, є важливим аспектом вивчення мови. Ці навички дозволяють учням сприймати та розуміти інформацію, що є ключовим у міжкультурній комунікації. Вивчення мови через призму різних культур дозволяє учням дізнатися більше нових слів і виразів, що використовуються в різних соціальних контекстах. Це розширює їхній лексичний запас і сприяє кращому розумінню прочитаного і почутого. Залучення до міжкультурної комунікації допомагає учням розвивати критичне мислення, оскільки вони навчаються аналізувати та оцінювати інформацію з різних культурних перспектив. Це сприяє глибшому розумінню текстів та аудіоматеріалів. Наприклад, обговорення культурних особливостей і традицій різних країн під час уроків сприяє розвитку навичок критичного аналізу та оцінки отриманої інформації.

Слід зауважити, що саме у старших класах школи ці навички стають особливо важливими, оскільки учні готуються до вищої освіти та професійного життя, де знання англійської мови часто відіграє значну роль. Вони є основою мовної компетенції, що сприяє успішній комунікації та інтеграції у глобалізований світ. Вплив міжкультурної комунікації на рецептивні навички можливо представити на рис. 1